

ANA KOČEVAR VARŠEK (1904–1999), UČITELJICA, ŠOLSKA UPRAVITELJICA

94. Ana Kočevar Varšek (1904–1999).

Rojena je bila 16. oktobra 1904 na Vrhniki. Oče Franc je bil posestnik, mati pa Valentina, roj. Eržen. Živelii so na Vrhniki, št. 16. Imela je še brata Jožeta. Osnovno šolo je obiskovala na Vrhniki, nato pa med šolskima letoma 1917/18 in 1919/20 obiskovala trirazredno meščansko šolo pri uršulinkah v Škofji Loki. Od 1920/21 do 1923/24 je obiskovala državno žensko učiteljišče v Mariboru in maturirala 12. junija 1924. Službo na Vrhniki je nastopila 10. aprila 1925 kot začasna učiteljica. Poučevala je v 3. a razredu. Po opravljenem strokovnem izpitu 7. novembra 1927 je postala stalna učiteljica. V šolskem letu 1928/29 je postala razredni-

čarka 4. a razreda, naslednje šolsko leto pa razredničarka 1. a razreda. Februarja 1916 ji je umrl oče. Zaradi poroke je bila 30. maja 1930 »razrešena službe«.¹

6. julija 1930 se je omožila z Antonom Varškom, stavbenikom iz Kragujevca, in opustila državno službo. Sin Janez Varšek je bil rojen 27. aprila 1931 v Planini pri Rakeku. 1. maja 1934 se je ponovno zaposlila in nastopila službo v Planini kot »dnevničarka-zvaničnica«. Od moža se je ločila 20. marca 1935. 25. junija 1935 je bila nastavljena v Primskovem, kjer je bila do 15. februarja 1936, nato se je vrnila v Planino, kjer je bila do leta 1946. Med vojno, 29. junija 1942, je bila skupaj z učiteljico in dvema učiteljema aretirana, a kmalu izpuščena. 22. avgusta 1946 je bila prestavljena v Stari trg, na prošnjo pa 25. septembra 1946 na Vrhniko.²

Tu je bila do decembra 1947, nato je odšla na Ig. Na Vrhniki je poučevala 2. a in b razred s 36 učenci, pripravljala proslave na šoli in sodelovala tudi zunaj šole pri dramskih uprizoritvah. Ob prvem novembru je sodelovala pri ureditvi grobov padlih za svobodo. Za učiteljsko konferenco je pripravila predavanje O agrarnem in kmečkem vprašanju.³

USLUŽBENSKI LIST

I. Ime in priimek *Varšek - Ana Horčeva*

II. Rojen dne *šestnajstega* meseca *oktobra* *19* *19* let^a) x)

v kraju *Trhnika*, sreza *Guljanca* oblasti *Guljanska*

III. Narodnost *slovenska*, vera *rim. kat.* pristojnost *Trhnika*

Položaj v državni službi, kategorija in skupina, mesto službovanja**) *razredna učiteljica 6. kategorije, 5. sku. na osnovni šoli Trhnika*
razredna učiteljica - 6. kat. 5. skup. (100%) - na Trhniki
~ ~ ~ ~ ~ 5. kat. 4. skup. - na Trhniki
Oplaska
Inspektorica - zvanjsnica v Planini p. Rak;

95. Zapis v uslužbenskem listu.

31. avgusta 1948 je prevzela upraviteljstvo osnovne šole v Ligojni. Šola je bila dvorazrednica. V stavbi iz leta 1928 je bila učilnica, pisarna, kabinet, 2 stanovanji za učiteljsko in kletni prostori. Ana je vodila tudi pionirsko organizacijo, krožke, roditeljske sestance, vse prireditve na šoli. Na njih je tudi predavala. Na šoli je organizirala šolsko kuhinjo. Oskrbovala je šolski vrt, ki je obsegal 12 arov in 67 kvadratnih metrov, imel čebelnjak, zelenjavni vrt in drevesnico.⁴

Bila je članica krajevnega šolskega odbora. Na sejah je poročala o stanju na šoli. V začetku šolskega leta 1957/58 je bila razrešena upraviteljstva in marca 1958 upokojena.⁵

Umrli je 4. maja 1999. Pokopana je na Vrhniku.⁶ Nazadnje je živela v Domu upokojencev v Kranju. Na njen pogreb so prišli njeni bivši učenci in zapel ji je pevski zbor. Njen sin, ki je živel v tujini in jo je pogosto obiskoval, je po njeni smrti v Našem časopi-

su objavil o njej prispevek. Napisal je, da je življenje posvetila vzgoji mladine in kot njena generacija prehodila pot skozi različne družbene ureditve prek dveh svetovnih vojn. Članku je dodal tudi njeno fotografijo.⁷

Opombe

- 1 Zgodovinski arhiv Ljubljana (v nadaljevanju ZAL), VRH 48, Osnovna šola Janeza Mraka Vrhnika, Šolska kronika, t. e. 1.
- 2 Arhiv Slovenije, AS 231, Ministrstvo za prosveto, personalne mape, škatla 48.
- 3 ZAL VRH 48, Osnovna šola Janeza Mraka, Zapisniki učiteljskih konferenc 1946, 1947, t. e. 2.
- 4 Slovenski šolski muzej, dokumentacijska zbirka, mapa osnovne šole Ligojna.
- 5 ZAL VRH 43, Osnovna šola Ligojna, Kronika osnovne šole, t. e. 1.
- 6 Podatek Mihajla Vujoševića, 10. marca 2015.
- 7 Janez Varšek, V spomin moji mami Ani Varšek, Naš časopis 1999, junij, str. 8.